

Retningslinjer for jordprøvetagning og kategorisering i Viborg Kommune

Jordflytningsbekendtgørelsen¹ sætter nogle rammer for, hvordan jord, der er prøvetaget i mile, skal kategoriseres. Derimod er der generelt en forskellig praksis kommunerne imellem for, hvordan kategorisering af jord, der er prøvetaget før opgravning, skal foretages.

Viborg Kommune har med dette dokument i begge tilfælde opsat nogle retningslinjer, som skal følges, når der prøvetages og kategoriseres jord.

Vær særligt opmærksom på, at skal jorden flyttes til en anden kommune eller en miljøgodkendt jordmodtager med specifikke vilkår for modtagelse, kan der være retningslinjer eller krav der er anderledes end beskrevet i dette dokument.

Prøver af fyldjord og overjord før opgravning

Prøvetagning af fyldjord og overjord kan udtages som søjleprøver eller blandeprøver.

Ved prøvetagning af fyldjord og overjord før opgravning kan det aktuelle prøvetagningsområde med fordel deles op i passende felter. Felternes størrelse skal passe til den prøvetagningsfrekvens, der er nødvendig for, at jorden kan bortskaffes til den ønskede modtager. Dybden af det jordlag, som prøverne skal repræsentere, er også væsentlig at tage stilling til, inden man inddeler et areal i felter.

Som tommelfingerregel svarer et felt på 133 m² med 0,5 meters dybde til 1 prøve pr. ca. 120 tons jord, hvorimod et felt på 65 m² med 0,25 meters dybde svarer til 1 prøve pr. ca. 30 tons jord. Antal af jordprøver kan mindskes, hvis der er tale om store arealer, og der på forhånd til kommunen er indsendt og godkendt en jordhåndteringsplan for projektet.

Ønskes der prøvetagning ned gennem et areal i flere dybder skal Viborg Kommune godkende prøvetagningsoplægget og den efterfølgende klassificering.

Søjleprøver (prøver udtaget i en lodret boresøjle i midten af et felt)

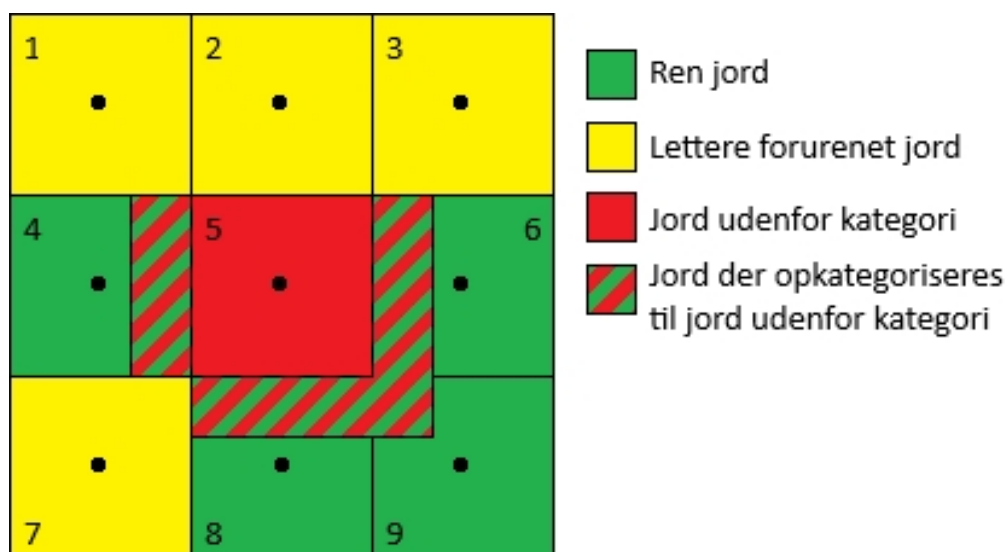
Hvis analyseresultaterne er som vist i nedenstående figur 1, skal jorden 1/3 ind i de tilstødende rene felter opkategoriseres til jord udenfor kategori.

Hvis det forurenede felt afgrænses ved prøver, skal jorden i de tilstødende rene felter ikke opkategoriseres.

Tilstødende felter med lettere forurenede jord skal ikke opkategoriseres.

Felter kan ikke ved 50 %-reglen nedklassificeres, når analyseresultater er baseret på søjleprøver.

¹ Bekendtgørelse 2015-12-07 nr. 1452 om anmeldelse og dokumentation i forbindelse med flytning af jord

Figur 1: Eksempel på kategorisering af et givent areal, hvor arealet er prøvetaget ved søjleprøver

Blandeprøver (5 stik jævnt fordelt i et felt, blandet til én prøve)

Hvis analyseresultaterne er som vist i nedenstående figur 2, kan hvert felt kategoriseres i overensstemmelse med analyseresultatet.

Felter kan nedklassificeres jf. 50 %-reglen ved analyser af blandeprøver.

Figur 2: Eksempel på kategorisering af et givent areal, hvor arealet er prøvetaget ved blandeprøver

Intaktjord

Der skal ikke foretages analyser af jord, hvor det er godtgjort, at den må anses for at være uforurenede intaktjord. Når det er godtgjort, at intaktjorden kan kategoriseres som ren jord, skal der ikke foretages analyser af de dybereliggende jordlag, som dermed kategoriseres som ren jord.

Ved arealer, der er omfattet af områdeklassificeringen, og arealets historik og anvendelse ikke indebærer særlig risiko for forurening, kan rene prøver af overjord og fyldjord godtgøre, at den underliggende intaktjord er ren.

Ved arealer, der er kortlagt som V1- eller V2-forurenede, skal der for at godtgøre, at den underliggende intaktjord er uforurenede, tages prøver af de øverste intakte

aflejringer. Overjord, muldjord mm. kan ikke repræsentere intaktjorden. Det samme er gældende for arealer omfattet af områdeklassificeringen, hvor arealet historisk har haft aktiviteter, der kan indebære risiko for forurening, tilførsel af fyldjord og lignende.

Vejstrækninger/Før opgravning

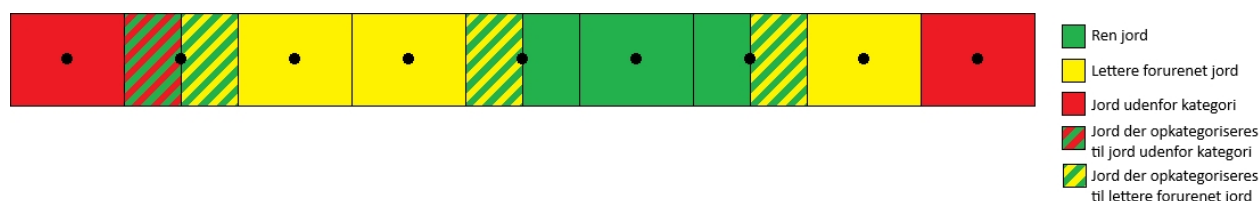
Ved prøvetagning i vejstrækninger kan prøvetagningsstrategien ligeledes opdeles i søjleprøver og blandeprøver. Ved prøvetagning i vejstrækningen må hvert felt maksimalt være 100 meter langt.

Søjleprøver (prøver udtaget i en lodret boresøjle i midten af et felt)

Hvis analyseresultaterne er som vist i nedenstående figur 3, skal jorden i et tilstødende felt, som enten er lettere forurenet eller er jord udenfor kategori, opklassificeres frem til det punkt, hvor prøven er taget.

Felterne kan alternativt afgrænses med prøver af gravefronten.

Hvis et enkeltfelt har en lavere forureningsgrad end de omkringliggende felter, skal det altid opklassificeres til nærmeste forureningsgrad.

Figur 3: Eksempel på kategorisering af et givent vejareal, hvor arealet er prøvetaget ved søjleprøver

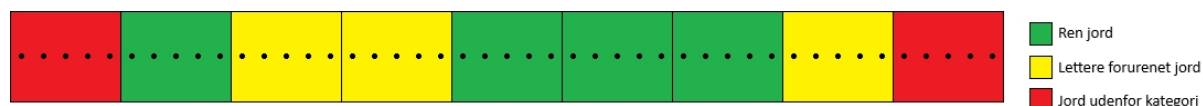
Felter med lettere forurenet jord, der støder op til felter med jord udenfor kategori, skal ikke opkategoriseres.

Felter kan ikke ved 50 %-reglen nedklassificeres, når analyseresultater er baseret på søjleprøver.

Blandeprøver (5 stik jævnt fordelt i et felt, blandet til én prøve)

Hvis analyseresultaterne er som vist i nedenstående figur 4, kan hvert felt kategoriseres i overensstemmelse med analyseresultatet.

Felter kan nedklassificeres jf. 50 %-reglen ved analyser af blandeprøver.

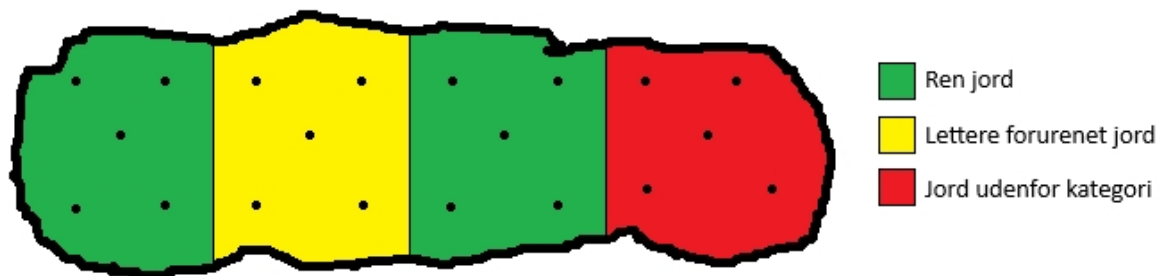
Figur 4: Eksempel på kategorisering af et givent vejareal, hvor arealet er prøvetaget ved blandeprøver

Prøvetagning i mile/Opgravet jord

Ved prøvetagning i allerede opgravet jord, som er oplagt i mile/jordbunke, må milen højst være 5 meter bred i bunden og 2,5 meter høj. Milen opdeles ved parallelle snit på tværs af milen/jordbunken. Fra hver mile/jordbunke-del udtages en repræsentativ blandeprøve, f.eks. ved sammenstik af 5 enkeltprøver. Enkeltprøverne skal udtages jævnt fordelt og midt i milen eller som minimum i 50 cm's dybde.

Hvert felts volumen skal være i overensstemmelse med den prøvetagningsfrekvens, der ønskes.

Hvis prøverne er udtaget som beskrevet ovenfor og analyseresultaterne som vist i nedenstående figur 5, kan hvert felt kategoriseres i overensstemmelse med analyseresultatet.

Figur 5: Eksempel på kategorisering af jord i mile